

KLASA I LO

Podręcznik: B. Burda; B. Halczak; R. Józefiak; A. Roszak; M. Szymczak –Historia I cz. 1 i 2,
Wydawnictwo OPERON

Na egzamin poprawkowy z historii uczeń powinien umieć i znać:

Dział: Świat w latach 20. i 30. XX wieku	
–	następstwa wojny: konsekwencje polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe;
–	cele powołania i charakter Ligi Narodów;
–	pojęcie: system wersalsko-waszyngtoński;
–	postacie: Woodrowa Wilsona, Davida Lloyd George’a, Georges’a Clemenceau;
–	charakterystyka ideologii faszyzmu i nazizmu
–	polityka państw europejskich wobec Hitlera
–	pojęcia: faszyzm, nazizm, III Rzesza, polityka appeasementu;
–	postacie: Adolfa Hitlera, Benito Mussoliniego;
–	zmiany w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym ZSRR po dojściu do władzy Stalina. kolektywizacja rolnictwa oraz jej następstwa (Wielki Głód) i Wielkiej Czystki;
–	pojęcia: system totalitarny, komunizm, kolektywizacja, nacjonalizacja, gospodarka centralnie planowana;
–	postać: Józefa Stalina;
–	kryzys gospodarczy lat trzydziestych na świecie – jego przyczyny, przejawy, następstwa;
–	pojęcia: wielki kryzys gospodarczy, „czarny czwartek”, interwencjonizm państwowy, „Nowy Ład”;
–	postacie: Franklina D. Roosevelta;
Dział: II Rzeczpospolita	
–	postanowienia traktatu wersalskiego wobec Polski;
–	proces kształtowania granic państwa polskiego;
–	cele i skutki powstania wielkopolskiego i trzech powstań śląskich oraz przyczyny i następstwa wojny polsko-bolszewickiej;
–	działalność postaci: Ignacego Jana Paderewskiego, Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego;
–	pojęcia: powstanie wielkopolskie, plebiscyty, powstania śląskie, Zaolzie, bitwa warszawska;
–	cele i skutki reformy Władysława Grabskiego;
–	przykłady inicjatyw gospodarczych tego okresu realizowanych w II Rzeczypospolitej;
–	problemy mniejszości narodowych zamieszkujących II Rzeczypospolitej;
–	ustrój polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 roku, pojęcie demokracji parlamentarnej;
–	działalność postaci: Wincentego Witosa, Ignacego Mościckiego;
–	przyczyny, przebieg i następstwa przewrotu majowego;
–	główne postanowienia kwietniowej z 1935 roku;
–	cechy rządów sanacji;
–	pojęcia: sanacja, przewrót majowy, demokracja parlamentarna, rządy autorytarne;
–	główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej w latach 1918-1939;
–	stosunki polsko –czechosłowackie,
–	stosunki polsko-litewskie;
–	stosunki polsko-francuskie w latach 1918-1939;
–	pakt Ribbentrop – Mołotow,
–	działalność Józefa Becka;
–	przyczyny konfliktów społecznych, religijnych i narodowościowych w II Rzeczypospolitej;
–	osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, utworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego, budowa Gdyni;
–	przedstawiciele nauki polskiej w okresie międzywojennym oraz dziedziny, jakimi się zajmowali;
–	przykłady przedstawicieli kultury i sztuki tego okresu;
Dział: II wojna światowa	
–	bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu II wojny światowej;
–	„bezkrwawe” podboje Hitlera, kryzys czechosłowacki;
–	pojęcia: układ monachijski, oś Rzym-Berlin-Tokio, pakt czterech, pakt antykominternowski, pakt Ribbentrop-Mołotow;
–	niemieckie plany ataku na Polskę oraz polski plan obrony i jego realizacja we wrześniu 1939 roku;
–	etapy działań wojennych w okresie września 1939 roku;
–	pojęcia: „dziwna wojna”, bitwa graniczna, wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), wojna totalna;
–	działania zbrojne III Rzeszy oraz ZSRR w okresie 1939-1941;
–	pojęcia: państwo Vichy, bitwa o Anglię;
–	postacie: Charles’a de Gaulle’a, Winstona Churchilla;
–	przyczyny wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej, wkroczenie wojsk niemieckich do ZSRR; ofensywa niemiecka,
–	przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej oraz bitwy na Łuku Kurskim;

– pojęcia: „Plan Barbarossa”, „wojna błyskawiczna”;
– etapy działań zbrojnych na terenach pozaeuropejskich;
– przełomowe znaczenie bitwy o Midway; zrzućenie bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki;
– postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa Mac Arthura;
– przebieg działań wojennych w Europie w latach 1944-1945,
– znaczenie dla przebiegu wojny lądowania wojsk alianckich w Normandii i otwarcia drugiego frontu;
– przyczyny i przebieg klęski Japonii na Dalekim Wschodzie;
– pojęcia: „Operacja Overlord”, „D-day”, „Operacja »Market Garden«”;
– polityka hitlerowskich Niemiec wobec ludności terenów okupowanych;
– postępowanie okupantów wobec ludności;
– sytuacja ludności pod okupacją;
– przyczyny, przebieg i skutki Holocaustu;
– pojęcia: ruch oporu, kolaboracja, Holocaust, ludobójstwo, obozy zagłady, getto; Wielka Trójka, koalicja antyhitlerowska, Lend Lease Act;
- najważniejsze oceny historiografii dotyczące systemu jałtańskiego;
– wpływ postanowień konferencji na losy Europy i świata;
Dział :Ziemie polskie w czasie II wojny światowej
– podział ziem polskich między okupantów;
– postawy narodu polskiego wobec okupantów;
– sytuacja Polaków w Generalnym Gubernatorstwie, ziemiach wcielonych do Rzeszy oraz znajdujących się pod okupacją ZSRR;
– okoliczności powstania oraz działalność rządu II Rzeczypospolitej na uchodźstwie;
– stosunki polsko-radzieckie w czasie II wojny światowej;
– pojęcia: układ Sikorski-Majski, zbrodnia katyńska, Związek Patriotów Polskich, Krajowa Rada Narodowa;
– postacie: Władysława Sikorskiego, Stanisława Mikołajczyka; Władysława Andersa;
- działania wojsk polskich na różnych frontach II wojny;
- funkcjonowanie państwa podziemnego;
– przyczyny wybuchu powstania warszawskiego;
– postawa aliantów oraz Związku Radzieckiego wobec powstania;
– pojęcia: Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa, powstanie warszawskie, Plan „Burza”;
- porównanie granic II Rzeczypospolitej oraz granic Polski po II wojnie światowej;
– wpływ konferencji w Jałcie i Poczdamie na sprawę polską;
Dział :Świat po II wojnie światowej
- postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu;
– pojęcia: doktryna Trumana, plan Marshalla, „zimna wojna”, „żelazna kurtyna”;
– sojusze polityczno-militarne NATO i Układu Warszawskiego oraz ich usytuowanie na mapie;
- powstanie NRD i RFN.
– postać Konrada Adenauera;
– pojęcia: kryzys berliński, „4 D”;
- przemiany polityczne i gospodarcze, jakie zaszły w państwach Europy Środkowo-Wschodniej w latach 1945-1968;
– przyczyny, przebieg i skutki powstania węgierskiego w 1956 roku oraz „Praskiej Wiosny” 1968 roku;
– przebieg i skutki dekolonizacji;
– pojęcia: dekolonizacja, neokolonializm;
– działalność postaci: Mahatmy Gandhiego, Nelsona Mandeli;
– okoliczności powstania państwa Izrael;
– geneza i przebieg konfliktu bliskowschodniego po II wojnie światowej oraz jego wpływ na sytuację w świecie;
– pojęcie: OWP;
- pojęcia: maoizm, „Wielki Skok”, rewolucja kulturalna;
– działalność postaci: Mao Zedonga, Kim Ir Sena;
- postać: Fidel Castro
– pojęcia: wojna koreańska, kryzys kubański, wojna wietnamska;
- przyczyny kryzysu wewnętrznego w ZSRR w latach osiemdziesiątych XX wieku;
– pojęcia: XX Zjazd KPZR, „pierestrojka”;
– działalność postaci: Nikity Chruszczowa, Leonida Breżniewa, Michaiła Gorbaczowa;
– przyczyny rozpadu bloku komunistycznego w Europie Środkowo-Wschodniej;
– przebieg zjednoczenia Niemiec, rozpad Jugosławii i Czechosłowacji; upadek komunizmu w Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech;
– pojęcia: „aksamitna rewolucja”,
– postać Vaclava Havla;
– koncepcje zjednoczenia Europy;
– proces integracji politycznej, gospodarczej i militarnej Europy Zachodniej i Wschodniej w okresie powojennym;
– „ojcowie UE”;
– pojęcia: traktaty rzymskie, traktat z Maastricht;

- rola Kościoła katolickiego w życiu społecznym, politycznym i kulturalnym po II wojnie światowej; - znaczenie II soboru watykańskiego w przemianach w Kościele katolickim w drugiej połowie XX wieku; - pojęcia: Kościół przedsoborowy i Kościół posoborowy, encyklika; - działalność postaci: Jana XXIII, Jana Pawła II;
- twórczość najwybitniejszych artystów II połowy XX wieku - najważniejsze wynalazki i odkrycia naukowo-techniczne II połowy XX wieku; - wpływ odkryć naukowo-technicznych na życie ludzi; - najważniejsze problemy społeczne świata w początkach XXI wieku;
Dział: Polska w latach 1945-2000
- najważniejsze partie i organizacje w Polsce w latach 1944-1947; - proces przejmowania rządów przez komunistów w Polsce - pojęcia: Krajowa Rada Narodowa, Rada Jedności Narodowej, PKWN, WiN; - działalność postaci: Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki;
- cechy stalinizmu w Polsce; - zmiany ustrojowe, jakie zaszły w Polsce po II wojnie światowej; - pojęcia: PZPR, KOMINFORM;
- struktura społeczeństwa polskiego w latach 1944-1947; - pojęcia: kolektywizacja, nacjonalizacja, plan gospodarczy;
- przebieg wydarzeń poznańskiego czerwca 1956 roku , - przyczyny i skutki kryzysów w latach: 1956, 1968, 1970 i 1976; - pojęcia: poznański czerwiec, październik 1956, marzec 1968, grudzień 1970, KOR; - postacie: Adama Michnika, Jacka Kuronia, Edwarda Gierka;
- polityczna i społeczna rola Kościoła katolickiego w PRL-u; - polityka państwa wobec Kościoła katolickiego w Polsce po II wojnie światowej; - rola kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz papieża Jana Pawła II i ich znaczenie dla przemian politycznych w Polsce; - pojęcia: konkordat, księża patrioci;
- przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne rozkładu systemu komunistycznego w Polsce; - znaczenie polskiego Sierpnia '80 w procesie rozkładu systemu komunistycznego w Europie; - rola „Solidarności” w przemianach politycznych i ustrojowych; - pojęcia: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”; - działalność Lecha Wałęsy, Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka;
- przyczyny i okoliczności wprowadzenia stanu wojennego; - życie społeczne, gospodarcze i kulturalne w okresie stanu wojennego (1981-1983); - polityka represji, jaką prowadziły władze po wprowadzeniu stanu wojennego; - pojęcia: stan wojenny, WRON, - działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Jerzego Popiełuszki, Józefa Glempa, Jerzego Giedroycia;
- przyczyny podjęcia współpracy władz komunistycznych z opozycją; - decyzje podjęte podczas obrad „Okrągłego Stołu”; - pojęcia: „Okrągły Stół”, sejm „kontraktowy”;
- przemiany społeczno-gospodarcze i kulturowe po 1989 roku; - okoliczności przystąpienia Polski do NATO i Unii Europejskiej; - pojęcia: prywatyzacja, reprivatyzacja, Plan Balcerowicza, gospodarka wolnorynkowa, III RP; - zmiany na polskiej scenie politycznej w latach 1991-2007.